

TORONTÁL

1885.

Tizennegyedik évfolyam.

5-ik szám.

Csütörtök, január hó 29-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Mejelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Plettz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékek együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az igatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba igatandó hivatalos hirdetések előlege-sen beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beigtatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtá-bélyeg is beküldendő.

Magan hirdetések:
A 3-hasábos garmondsor első hirdetésénél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Plettz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben, hová az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

N.-Becskerek, január 29-én.

—a. Lankadatlan figyelemmel kísérem az ellenzéki napisajtónak időnkint feltűnedező, most károsnál károsabb, majd nevelésnél nevelésesebb, olykor szellemes, nagy ritkán igazat mondó, legtöbbször igaztalan és bárgyu eszme rohamait, ész fizcaimait és a józan reform örvé alatt, az állam és társadalmi rendet éltelen bicskával transzirozó furfangos okoskodásait és mint a magyar példabeszéd tartja, ökörtől eredő lótanácsait.

És mit tapasztaltam?
Az, hogy az ilyen cikkeket többnyire olyanok írják, a kik keveset, vagy éppen mit se dolgoznak. Rendesen olyanok, a kiket sértett érdek, vagy személyi mellőzés készített a tollforgatásra.

A ki nevének hütlenségéről győződött meg, élénk színekkel rajzolt képet mutat fel a családelet nyugtalanító válságairól, a nők megbizhatlanságáról, a férj boldogtalanságáról, mely nem ritkán az egyiket vagy a másikat a rewolwer elé, vagy a folyam hullámaiba kergeti.

Az öregek, kiket a bűn már elmagyott, majd elegikus, majd pedig tlamadó és kárhözható cikket írnak az érzéki-ségnek testet és lelket rongáló uralmáról, és a prostitúció terjedéséről.

A tökfilkó, a ki dolgozni se nem tud, se nem szeret, dörgedelmes hangon irt cikket eresz meg a protekció ellen, hogy őt nem alkalmazzák, érthetőbben: az érdemest mellőzték, az érdemellent pedig pártfogolták.

A váltólovag, a kinek váltóját valamelyik takarékpénztár már veszélyesnek tartja honorálni, gyanutgerjesztő cikket bocsát közzé annak üzletviteléről, vagy annak igazgatóját tamadja meg oly insinuatákkal, melyek, ha igazak volnának, éppen elégséges adatot szolgáltatnának arról, hogy egy becsületes ember reputációját aláassák.

A kit a kártyán megkoppasztottak, keserűségében siet felfedezni (a mit kötelességszerűleg előbb kellett volna tennie.) a játéklarlangokat s az ördögibilia műhelyeit.

A kit főnöke henyeségeért vagy korhelykedéseért megdorgált, szemenszedeti rágalmával lap utján siet magát rajta megbosszulni.

A nyilvánosság fegyveréhez nem kell Waffepass, azt minden bitang szabadon használhatja.

Ott, hol a közönség műveltsége, izlése és erkölcsi fogalmai annyira ki vannak fejlődve, hogy az illetén alaváló rágalmakkal saturált lapot nem tartja és nem olvassa, ott a juri verdictje és bíróság itélete nélkül is csakhamar megszabadulunk a szennyterjesztő lepedőktől, de a hol nagy számmal találhatók, a kik az ilyen botrányosságokból elősködő lapokban gyönyörködnek, ott a törvényhatóságunk volna kötelessége gondoskodni, hogy az e fajta források bedugassanak.

A „Függetlenség” állandó rovatot nyitott a bűnperbe fogando, vagy már el is itelt zsidók megnevezésére és pelengerezésére; ha már elfogulatlanok és igazságosnak akarna látszani, egy másik rovatban hasonló módon a többi hitfelekezeteknek erkölcsileg megbélyegezhető egyéniségeit is meg kellene neveznie.

Egyesek bűneiért egy egész felekezet ellenében szítani a megvetést és proclamálni az üldöztetést, legszelidebben szólva, oly rakoncátlanság és eszevesztettség, mely vagy a Lipótmezőt, vagy Illavát érdemelné osztályrészül.

Cserkúti dr. Nendtvich Károly, mikor a keresztényi szeretetből predikációt tart a kalocsai bitoros érseknek, megérdemelné, hogy cserkútoruzottan addig mártogassák a kutba, míg zsidóüldözési manijából tökéletesen kigyógyul.

Zimándi egészen más imputáció alá esik. Ő valóságos korsikái jellem. Bosszúból üldözi a zsidókat, mert Krisztus urunkat ezéltől 1885. évvel felfeszítették. — Hogy ő e bosszujában menyire következetes, mutatja az is: hogy a zsidóasszonyokra és leányokra nem haragszik.

Hogy különben Cserkúti dr. Nendtvichnek, e másként szeretetreméltó öreg

urnak minő velőtrázó metamorphosison kellett keresztülmennie, legjobban bizonyítja, hogy tanár korában zsidó tanítványait legjobban szerette és pártfogolta.

Ha a zsidók csakugyan olyanok volnának, mint a minőknek őket Verhovay-szén rajzolta, ő volna a legnagyobb zsidó a continensen.

Törvényesítsék csak a keresztények és zsidók közti házasságot, 15—20 év mulva nem mi fogunk rájók, hanem ők fognak ránk haragudni.

A polgárosított határörvidéken fenálló házközösségi intézmény megszüntetése tárgyában

Torontálmegye alispánja a megye bizottságának 1884. évi 1334. kgy. sz. a. hozott határozata folytán a megye közönsége nevében következő feliratot intézte az országgyűlés képviselőházhoz:

(Folytatás.)
A törvény rendelte ugyan, hogy az osztálygyűlekben előforduló tulajdonátruházások illetékmentesek. De ennek dacára az illeték mindig kiszabadult és pedig annál terheesebb módon, minél inkább igyekeztek az érdekeltek osztálynál egységessé utján azon jogviszonyokat utánozni, melyek az anyaországban fénállottak. Mert ha például egységessé utján azon — a nép felfogásának leginkább megfelelő — osztályos megállapodás jött létre, hogy a kötelek felbontása mellett az egyik, pl. négy tagu ágnak jutaléka ezen ág fejére mint családfőre teleklönvesszék, akkor a pénzügyi hatóságok így okozkodtak: A család azon tagját, kire az egész jutalék bekebelezetett, az 1873. évi XXIX. t. cz. 5. §-a szerint ezen jutaléknak csak egy negyede illeti; e szerint három negyedre nézve, talán nem is egyszerűen, hanem valami nagyon könnyen elkövelhető alaki hiba vagy mulasztás miatt többszörösen az ajándékozásá illeték!

S ez ellen több rendbeli felirataink dacára nem volt orvoslás található, miután a mentesség egyszer a fenitézést szakasz szerinti törvényes jutaléka magyarázatot és szorítottat.

Nem akarunk tovább időzni e kellemetlen fejezetnél, mert ismételnék, mi csak rövid történetet akartunk adni a nem rekriminalni.

Ennyit előadni azonban kötelességünknek ismertük, mert ezen pénzügyi kellemetlenségek és az előbb említett a törvényben rejlő logikai ellenmondás egy igen nevezetes és a törvényhozás figyelmét nagy mértékben igénylő tuneménynek magyarázatát és indokolását képezzik: az oly nagy számban előforduló titkos osztályoknak, melyek a határörvidéken mindig elszaporodtak, valahányszor a hatósági beavatkozás melletti osztálykodásnak valami utjában állott. Bárán kimondhatjuk, hogy a jelenleg fenálló titkos osztályok ezen okoknak tudandók be. S ha ez így van, ha konstátáljuk, hogy a törvény hiányos vagy téves rendelkezései szűlték ez abnormis helyzetet, mintegy kötelességévé válik ugyancsak a törvénynek, hogy a maga vágta sebet maga gyógyítsa s feltétlenül elismerje e törvénytelen szűlölteit, fenntartás nélkül jogi állapotoknak deklarálván az e címen fenálló tényleges birtokviszonyokat.

Midőn tehát azon tény konstátálásával fejezzük be előterjesztésünk történeti részét, hogy az utolsó 10 év alatt, részint hatóságilag elismert, részint titkos uton foganatosított osztályok folytán a határörvidéki házközösségek legalább is 50%-al szaporodtak, ellenben a kötelek felbontásának esetei a ritkaságok közé tartoztak: teszszük ezt azon meggyőződésben, hogy ez, — az érintett pénzügyi terhek mellett, kizárólag az 1872. évi június 9-én kelt kir. leirat, illetve az 1873. évi XXIX. t. cz. helytelen intézkedéseinek tulajdonítandó. S még erősebb meggyőződésünk, hogy az esetre, ha ezen szemmel a megszüntetési törvénybe is kívátnak, az előre kiszámíthatatlan káros következtéseket fog maga után vonni. Mert (ezután a törvénynek hivatalos beavatkozás mellett is foganatol kellvén szerezni: szabály lesz, mi eddig — a törvény ignorálása mellett — szerencsére kivétel volt, és a javaslat elfogadása esetén igen alapos félelmet táplálunk kelbünkben, hogy a felbontási eljárás történetirójának azon szomorú feladata leend, miszerint sok ezernyi polgártársunk elégedetlenségéről, nyomoráról és eddig ismeretlen jogi és társadalmi zavarokról adjon értesülést az utókornak!

II.
Az intézmény történetének előre bocsátása után a jelenlegi jogviszonyokat kevés szóval is ecsetelni lehet, mert hisz azok éppen a történeti fejlődés utolsó eredményeit tüntetik fel.
Annyi bizonyos, — és ez kérdés végső megoldását lényegesen könnyíteni fogja — hogy ma már alig léteznek oly népes házközösségek, mint a milyeneket a katonai hálom statisztikai adatai jelentékeny számban fel-

TÁRCSA.

Reminiscentiák.

I.
A fecskék megérkezése a nyarat, a jó-gászkok az ősz szokta jelenteni Pesten. A sok piros és fehér tollas ifju akkor gyakorolja „legszebb jogát”, a választás jogát, ambar leg több választ nem tudja, kit választ. Ugyanakkor a legszebb jog mellett kénytelen gyakorolni a legkeservebb kötelességet. Barmekkora ur is valaki, de ha azt akarja, hogy jó lakása legyen, mégis maga kell hogy keressen.
Sohasem fogom elfelejteni azt a pár napot mit balekkoromban lakáskereséssel töltöttem. Egy földimel határozott el, hogy együtt fogunk lakni, egy igen derék fiúval, kinek csak egy hibája volt, hogy nagyon szerelmes volt, ez különben még manap is meg van nála. No de én beleereszkedem B. barátom jellemzésébe, holott lakáskeresésünkről akarok szólni.
Én mindenben vakon követtem B-t, ki igen tájékozottnak látszott a pesti élet és a lakások titkáiban, utána cammogtam tehát egy 2-ik emeleti hónaposszobába megnézendő megfelel-e várakozásunknak. Összevissza jártuk a folyosót míg végre felénk lejt egy „aszszonyosság” s fogait mulogtatva azt mondja: „Hahaha az urak lakást keresnek bizonyosan”. Én eleinte meghökkenem e nevetésen, azt hittem engem nevet ki, hogy olyan ostoba arcot vágok, de mikor ismét röhögve kezd B. barátomnak reklámozni a lakás jószágáról és kényelméről, láttam hogy nem veszi észre,

hogy én csak balek vagyok és elég merész voltam az ár után tudakozódní. Sem az ár, sem a szoba nem tetszett, elmentünk tehát azzal az indoklással, hogy még meggondoljuk.

A következő hazbén egy „kis szoba” bérbeadása volt hirdetés. Én akkor még nem tudtam, hogy ha ők maguk vallják be, hogy kicsiny, akkor csakugyan akkora, hogy legfeljebb egy szerelmes liliputi pár lakhatik benne, azis csak 9—10 hónapig.

A szobaasszony legszebb kötétyében és örömtől ragyogó arczal vezettet minket a kérdéses „szobába”. De mintha csak a villám lecsapott volna előttünk úgy álltunk meg, mert jóval kisebb volt egy billárdasztal felületénél, tehát akkora, hogy az ágyra kellett volna állni azazalt míg vendég jön, hogy kinyithassa az ajtót, s a toalettnél kinyujtani az egyik kart az ablakon, hogy az ember felhuzhassa a kabátját, mely procedura nyáron talán igen egészséges lehetett volna, de mi a téli saisont akartuk ott tölteni.

Innen is elmentünk. Alig mentünk tovább, szemünkbe ötlött egy nagy felirat: „Két fiatal ember teljes ellátásba felvétetik.” Dacára annak, hogy nekem eszem ágában sem volt magamat egy öreg háziasszony szeszélyeinek alávetni, mégis utána mentem kövér barátomnak, ki már egész aggasztóan kezdett szuszogni, mikor a 3-ik emeletre felértünk. Néhány perc mulva egy tisztes komoly matróna előtt álltunk, ő vesz fiatal embereket teljes ellátásba. „Kérjük a feltételeket”. Erre a felszólításra megmutatta, hogy ő bizony tud beszélni. Férje igen művelt ember, ki a tudományok bármely szakában jártas, fia solid és szintén igen művelt fiatal ember, ambar igen sokszor nagyon beteg — én egy mukánást sem tettem, mert azt hittem most el-

kezd a leányairól beszélni, de mikor ő ezt sem tette, mert leányai nincsenek, s nekem fia becsége miatt énekelnem sem lett volna szabad — csak kétségbeesetten néztem B-ra, ki a legnagyobb udvariasággal hallgatta e ritka szájos asszony mondkáját, melyet ő így folytatott: Az estét az urak persze a mi társaságunkban fogják tölteni, amelyben csak nyerhetnek, én azt igen szeretem mert manap olyan a fiatalság, hogy inkább elmegy lumpolni, vagy színházba (nála ezek tökéletesen egyforma fogalmak voltak) ahelyett, hogy otthon maradnának a családi körben.

Megdöbbenve e különben szépen kidolgozott programbeszédén azt felelém, hogy elismerjük ugyan e szerencsét, de 90 frtéért (ennyit kért kettőnkért) mégsem kérünk belőle. S ezzel tovább mentünk.

Én már kezdtem sajnálni, hogy feljöttem Pestre, milyen jó volt odahaza Becskerekben, ott legfeljebb a mama, avagy az iskolában tartottak ilyen fenyegető beszédeket, s azt nem is vettem rossz néven tőlük, de itt egy idegen asszony mer — ah horrible.

Csak B. biztató szavai nyugtatták meg némileg felháborodott kedélyemet, mentem utána, s szemem előtt láttam egy gyönyörű leánykoszorút, egy óáz e vénasszony-sívalagban — betévedtünk egy varróiskolába. Végre elérünk az utolsó hónapos szobába, ezer veszély és a lépcsőmosogató szögölő ördögös káromkodása mellett, mert felmenni elég merésznek voltunk; „Egy lakás az urak vesznek” kérdé tőlünk a bájos özvegy. S ambar kissé homályos alakban tette fel a kérdést, mégis tudtuk mit akar. B. mondá leereszkedve, hogy „igen”. Neki ez egy szó elég volt, hogy elkezdje dicserni szobája előnyeit, de ezt oly irtóztató magyar nyelven tette, hogy legott felkértem fejezze ki magát

némétül. Erre németül kezdett beszélni, de ezzel a nyelvvel még barbarsabb módon bánt, s mint ő maga állítja egyformán beszéli e két nyelvet. Ebből mindjárt láttuk, hogy okvetlenül cseb, mert azokról mondja a világ, hogy vagy muzsikálni, vagy lopni tanulnak meg, de nyelvet soha.

De hiszen egyikünk sem volt philologus minket nem bántott a rossz beszéde, ugy sem mentünk oda nyelvet tanulni, hanem lakni, mely „lakni” szó nézetem szerint Pesten annyit jelent mint hálni. Én legalább nem igen emlékszem, hogy láttam volna nappal se az asszonyt, se a szobát.

Az este is kiterjesztette azalatt sötét szárnyait s mi hazamentünk, ne hogy elvigen a kísértet mely Pesten szép női ruhában és alakban elcsábítja az ártatlanságot. (Akkor Thaisz Lexi még nagyban protegálta e „kísérteteket.”)

Elváltunk tehát egymástól B. és én mind-egyikünk azzal a szilárd szándékkal, hogy directe haza megy, s ime egy óra mulva legnagyobb meglepetésemre látom kedves B. barátomat — a solidásig e kövér mintaképet — a Ferenczybe bejőnni. Aztán . . .

A többről jövőre amikor egyszermind kiterjeszkedem laktársam tehetségére és almaira a szöke angyalokról, melyeket ő abban a kis szobában álmódott „édesen és gyönyörűen”, de mi ebben a kis szobában oly boldogan csibukkoztunk, hogy a német költő is reánk írta volna azt a verset:
Elfér legkisebb szobában
A szorgalmas jogászpár. b.

tüntetnek; mert az ide csatolt függelék tanúsága szerint is a jelenlegi házközösségek tagjai száma szabály szerint 5—8 között változik és ezek is többnyire közeli verrokonok, sőt az esetek nagy számában egy családot képeznek, úgy mint az anyaországban az egy házból lakók.

Kiemelendő továbbá, hogy dacára az erkölcsök mar erített rohamos hanyatlásának, mi különösen a szigorúan a lélekszám arányában eszközölt osztályozások alkalmával gyakran előforduló viszáltyokban és azokból eredő kibágásokban nyilvánul, — még mindig meg van az ősi patriarchális tisztelet a családok iránt, kinek lenyeges előjogai még ma is sretlenül fennállanak és legalább is oly helyzetet biztosítanak neki mint a milyt a provinciáiban a családapák a család többi tagjával szemben elfoglalnak; s ezen tény annyiban fontos a mennyiben — legalább nézetünk szerint — éppen erre joggal alapítható azon alábbi javaslatunk, hogy az egyes ágaknak jutandó családi vagyon, ezen ház- illetve ágfőre irassék telegkönyvileg.

A házközösség személyi viszonyait illetőleg tagadhatlan ugyan, hogy ma az 1873. évi 29. t. cz. rendelkezései folytán minden egyes házközösségi tagnak a vagyonból lélekszám szerinti neki jutó részhez nem csak egyéni igénye van, de hogy ezen igényt úgy halál esetére mint élők közt meg a házközösséggel szemben is érvényesítheti, ha nem osztály utján, úgy valamely kötött kölcsönügylet és az annak alapján vezetett végrehajtás folytán az idézett törvény 4. §-a szerint minden esetre.

De ismételve kell kijelentünk, hogy ezen jogállapot nem folyomány a házközösségi intézmény természetének, hanem azon törekvésnek, hogy a házközösségek fenntartása mellett is a modern magánjog legfontosabb és sarkalványai; az egyéni szabad rendelkezésének is lehető érvény szerzessék.

Ezen törekvés annyira ment, hogy annak kifolyásából a törvénybe egyenes ellenmondások kerültek, a mint maga ezen elv a legesőbb ellentétben is áll a házközösségi intézménnyel. Ily ellenmondások egyebek között a törvény 2. és 5. §-ai között forog fenn: az előbbi kimondván, hogy a házközösségek ép úgy mint a természetes személyek: „a telkek és egyéb ingatlanok birtoklásának legnagyobb és legkisebb mértéke tekintetében nem korlátoztatnak;” utóbbi ellenben rendelvén, hogy „a házközösségi ingatlan birtoknak a 8 holdnyi telekből álló „törvényes mértéken aluli csökkenése a házközösségi kötelek felbontását vonja maga után.”

Az előbbi rendelkezés, miután az utóbbi szabály csak osztály esetében nyert, a törvény szövegének megfelelően alkalmazást, azt eredményezte, mit a függelék alapját képező részletes statisztikai adatok is tanúsítanak, hogy nem ritkák azon házközösségek, hol annak tényleges birtoka még 1 holdat sem tesz ki, sőt talán csak néhány 100 □-ökre terjedő hazlyéből áll és még is fennáll a házközösségi kötelek és az azaljáró korlátozások.

A házközösségi személyi viszonyok tekintetében jelenleg háromféle tagok különböztetendők meg, sőt az 1877. évi XX. t.-cikkének a határfővételre kiterjesztett szoros alkalmazása folytán negyfelek, u. m.:

a) a házi atya és anyja, kiknek kiváló állása és előjogai már érintetvén, itt elég megjegyezni, hogy jelenleg is ő a közös vagyon kezelője, a közös jövedelmek beszedője és a kiadások eszközölője. S itt konstatálni kell, hogy dacára ennek a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak oly panaszok, melyek az ezen előjoggal való visszaélésekre vonatkoznak; pedig ugyancsak módjában állana nem egy házközösségnél a meglehetősen nagy feleslegtől magának gazdálkodni.

A házi atya rendszerint, de nem mindig a ház legidősebb, a vagyonkezelésre meg képes férfitagja, kit a család egyetértéssel erre kijelöl, vagy kit ezenkívül a többség kívánására ily minőségben a hatóság megerősít. A házi anyja rendszerint, de nem mindig, a házi atya törvényes hitvese, s megosztja vele a belső házvezetés gondjait.

Mindkettő a mar érintett jogokon kívül még a házi fenytéket is gyakorolja az összes házközösségi tagok felett.

Nem mulasztanunk el e helyt utalni azon tényre, hogy az 1807. évi alaptörvény és különösen ennek 70. §-a a házi atyára és anyára vonatkozólag is, — mint kik a ház vagyonának, ha nem is egyedül szerzői, de mindenesetre annak kezelői és fenntartói, — a házközösségi felfogásnak sokkal inkább megfelel, mint a feltétlen egyenlőséget és ezzel éppen a legnagyobb egyenlőséget konstituáló legújabb törvények, idézett szakaszában kimondván, hogy nemcsak a közös jövedelmek kisdátásánál, hanem a törzs vagyon felosztásánál is kettős jutalékokban részesítendők.

b) A tagok második csoportját az ugynevezett szavazatképesek képezik, a mely szavazatképesek a betöltött 18 életével éretik el. De épen ezen kornak az általános gyámoltörvény szerint az önállóság feltételét képező nagykorúsághoz megkiván életkorától való különbözősége folytán ma — a fennálló gyakorlat szerint — kétféle szavazatképesek vannak: teljes kornak, kik 24 életévüket betöltvén vagy másként nagykorúsítván saját személyükben gyakorolják a

szavazatképeség adta jogosítványokat, ellenben a kiskorú szavazatképesek helyett az 1877. évi XX. t. cz. 15. és 87. §-aiból kifolyólag ezen jogokat az atya illetve gyám lenne jogosítva és kötelezve gyakorolni. A gyakorlat azonban odaféjldött, hogy míg a gyámság alatt álló kiskorú szavazatképesek helyett igenis a gyám jár el, addig a pusztán atyai hatalom alatt álló ily tagok, gyakorolják ezen jogokat, minek folytán azon visszasság állott elő, hogy atyai hatalom alatt álló kiskorú szavazatképes tagok a házközösségi vagyon felett sokkal több joggal bírnak, mint saját külön vagyonuk felett. (Folyt. köv.)

A siketnémák.

Nem hiszem, hogy volna szerencsétlenebb teremtménye a mindenható Istennek, a vakok kivéve, mint a siketnéma. A mily nagy az öröme a családapának, midőn egészséges, a természetből minden tehetséggel, szép külsővel megáldott gyermekének naponkénti fejlődésében gyönyörködik; épp oly nagy fájdalom lehet a gyengéden érző, gyermekei boldogsága, azok öröme, testi és lelki fejlődéséért elő szűlnék, midőn látja a gyönyörű egészséges, értelmes arcza, a látottakat ugyesen reprodukáló — siketnemat. Oly értelmesen néz az ember szeme közé, — oly annyira iparkodik a látottakat felfogni s értelmezni, — de mivel siketnéma, hallási tehetőségétől meg van fosztva, értelmes szeméi néznek, eszhetetlen hangokat ejt — — de beszélni soha nem tud, hacsak az ép és egészséges értelmekkel megajándékozott embertárs segélyere nem megy, s meg nem ismerteti a tudomány azon titkaival, melynek segélyével az elhagyott siketnéma beszélni tud, gondolatait kifejezheti, magát megértetheti.

Aki a néptantói felette terhes foglalkozással nem ismerős; akinek fogalma sincs arról, hogy miképpen kell egy néptanítónak a különféle elemekből összegyűjt, alakítatlan szellemi gyurmával bajlódni addig, míg az iskolájába begyűlemlő sokféle individuumokkal csak a rendtartási szabályokat elsajátíthatja, hogy ezek alapján figyelmet és figyelmet gyakoroltatva őket az ismeretek nagy tárházába bevezethesse, az előirt tantárgyakat elsajátíthatassa: annak fogalma sem lehet arról, hogy mily, — csaknem embererő feletti — képességgel és türelemmel kell bírnia akkor, midőn az egyik főzékétől — a hallástól — megfosztott siketnemával akarja mindazokat elsajátíttatni, melyeket az ép szervezeten növények is oly nehezen fog fel.

Ezért már a népoktatási törvény megalkotása előtt némely tanítóképezdeknél — mint a verscezi és pesti — különös tanfolyamok voltak oly tanítójeltek számára, kik magukat a siketnéma képzésére képesekké akarták tenni. Napjainkban azonban ez már nincs, manap kezdeinkben a szerencsétlen elhagyottakról teljesen megfeledkeztek, pedig lelszámuk napról-napra szaporodik.

Jóllehet, vannak egyes tanítók, kik a régebbi rendszer szerint a siketnéma tanítására képesítettek, mégis, ha tekintetbe vesszük, hogy úgy ez, valamint a többi tudomány szakok, par tized alatt rohamos előhaladást tettek, azoknak képessége a mai siketnema tanításnak meg nem felel; de más részről a tankötelek folytán növekedő száma, a tantárgyak terjedelme és sokfélesége által annyira terhelve vannak, hogy a siketnéma tanítására, mely feletle sok időt és türelmet igényel, sem idejük, sem fizikai erejük nincs, s így siketnéma tanítás és nevelés nélkül nőnek fel, mint a pusztai vadnövényei.

Talán azt mondhatná erre valaki, hogy nem igaz. Hiszen ott vannak siketnéma képzőintézetek a fővárosban, van keresztény állami, s van zsidó felekezeti, miért nem viszik szerencsétlen gyermekeiket oda? Kedves olvasó! igaz hogy vannak, de azok a helyszüke és az átkozott protékció hiánya miatt a te szerencsétlen gyermekek előtt zárva, az állam pedig szűk határra szabott évi költségvetése miatt, mindenkinek eleget nem tehet.

Valamint sok más, ugy ezen szempontból is saját erődre vagy utalva, és pedig annyival inkább, mert a siketnéma évenkénti folytonos szaporodása miatt, a központi intézetek ily néptömeg befogadására, csekélyek.

Vegyük csak tekintetbe a valódi tényleges állapotot Torontál megyében, s ha a hivatalos adatok alapján összeállított létszámot megérted, hihetetlen, hogy el ne képedj. Ugyanis Torontál megyében a legújabb adatok szerint van siketnéma tanköteles 89, ebből oktatásban némileg részesül 25, semminemű oktatásban nem részesül 64, a tanítók közül oktatással foglalkozik 13, ezekből külön — a régi rendszer szerény — siketnéma képesítéssel bíró 9, 4 pedig fogalommal sém bíró a siketnéma oktatásáról, Ime tehát a hiteles, kételyt nem ismerő hivatalos száraz adat, mely az emberiség jóvoltán, művelődésén munkálkodó, nemesen érző emberbarát előtt lebetetlen, hogy elhomályosodjék.

Hogy az emberiség elhagyottjainak könyörülhessünk, s nekik a kellő társadalmi képzettséget megadhassuk, a törvényhozó testületben bizonyos Bekeits képviselő által felreismert, oly sok oldalról, talán sokkal csekélyebb fontosságú biroi ügyek által igénybe vett társadalmi könyörülethez kell folyamodnunk, a siketnéma általános kiképzése érdekében is.

Mivel pedig ily anyagi áldozatokat követelő intézmény, t. i. egy megyei siketnéma intézet felállítására, egy törvényhatóság anyagi ereje csekély, legcélszerűbb volna 2—3 szomszédos megyének összeállani, és közös erővel egy siketnéma intézetet felállítani.

Mert nem lehetne szilárd szándék, jóakarattal, Torontál, Csongrád és Csanád megyéknek egyetértőleg, az állam szubventálása mellett, itt a megye központján, Nagy-Becskerekben egy siketnéma intézetet felállítani? Anyag lenne elég, mert ha Torontál 89-et képes produkálni, akkor a két szomszédos megye a legalsó számítással képes 60-at adni, mely esetre 150 szerencsétlen siketnéma részesülhetne, az emberiség legszébb, tulajdonságának: a beszélésnek elsajátításában.

A társadalom elhagyottjainak gyámoltása céljából ez volna szerény véleményem. Szóljon hozzá más is, én szerény soraimat azon kedves reménnyel zárom be, miszerint, ha a minden szép és nemes iránt érdeklődő, az emberiség jóvalta és üdvén működő, oly ügybuzgó és fáradszalmu főispánunk; rugékonny szellemű, a legkisebbre is kiterjeszkedő gondos alispánunk; a szegények, az elhagyottak irányában oly gyakran nemes jóindulatot tanúsító megye közönségünk, a siketnéma érteleme nélküli feljajdulását megérteni akarja, sem időt, sem fáradságot, sem anyagi áldozatot nem fog kímélni, hogy siketnémáink beszélni megtanuljanak; nekem pedig a legdusabb jutalmam az leend: ha az elejtett ige, nem lesz kiáltó szó a pusztában.

É. Dömötör Károly.

Rongyos egylet.

Bizony tisztelt olvasóm! ha t. i. akad olyan, — furcsa egy név ez. Egylet is, meg hozza még rongyos is; nem nagyon ajánló firma. Mikor az országgyűlési tudósításokból arról értesulem, hogy lesz talajjavító bank, — sőt midőn ott olvastam, hogy a nemzet nagy pókása levedőjavító bankot is emleget, szegyet is ütött a dolog fejembe, és már komolyan azon törltem megamat, hogy a mi egyletünknek is valami bank nevet találjak. Mert hiába! Egylet, ez olyan fizesszágú szó, a mi, ha rongyos nem volna is, már magában egy kicsit ijesztő; míg ellenben a banknak a vidéken még igen jó hangása van azok előtt, a kik huszonegyben vagy sárásban nem lettek svarczokká. — Gondoltam tehát, hogy egy kis anabaptizmus utján, a mi nálunk, ha államilag nincs is elismerve, de gyakorlatban divik, legyen a rongyos egyletől „Gyermekmentelenítő bank”. Ez ugyan egy kissé sajtóságos név, de mindenesetre elég furcsa arra nézve, hogy figyelmet keltsen. Egy baja azonban van; nem elég értelmes. Meg akadna olyan, a ki a kétszeres tagadást nem venné észre és azt gondolná, hogy a gyermekvetőzetést, a mely Budapestben mint kisipar van divatban, itt vidéken gyarilag űzik, úgy hogy ez alapon már bankot is lehet állítani. — Legyen tehát „Tankötelezettételestjesítő javító bank”. Ez már hangzásra nézve közelebb jár a főnt dicsért egy elme szüleményekhez, és a célt illetőleg elég értelmes is. Utóbb azonban mégis úgy találtam, hogy ez sem egészen kielégítő. Először egy kicsit hosszú is, meg másodsor az eljárás illetőleg nem foglalt magában semmi utbizgatást: minthogy pedig ezt csak a rongy eszközölheti, ez pedig olyan infamis szó, hogy akár egyletet, akár bankot tegyünk utánna, mindenki csak ebben akad föl, — hát legjobb lesz, maradjon rongyos egylet; ez legalább abból a szempontból jó, hogy, ha netalán valakinek eszébe jutna egyleti uniformist hozni javaslatba, az egyenruházatas nem kerülne valami sok fejlődésre meg költségre.

Hanem csodálom, hogy még közbe nem vágott valaki, hogy ugyan mi okon habarodtam én bele a rongyos egyletbe, és ugyan hova lyukad már ki ez a sok tereferé. És én köszönettel tartozom a közbevágásért, mert bizony-bizony elfelejtettem volna, hogy tulajdonképen közgyűlési tudósító vagyok.

No hanem annyit mondhatok, hogy ha ezt valahogy elfelejttem, nem vetheti a szemem senki; mert ilyen zsebkidás közgyűlést még nem látott Magyarország, mióta benne közgyűléseket tartanak. Ha azt mondom, hogy minden választás egyhangulag történt, ezt ne csak annak a példás jó egyetértésnek tessék tulajdonítani, a mely ezen egyletben uralkodik, hanem annak is, hogy még nem akadt olyan tudos, aki megfejtette volna, hogy kettő hogyan szaladjon háromfelé.

Bizony kevesen közgyűlésezünk mi, mert hát úgy látszik, hogy közönségünk rongyos voltát titokban akarja tartani. No de ezzel felsült, mert az egyleti gazdák gondoskodtak arról, hogy a világ mégis tudomást szerezzen róla. Mert kérem, hogy rongyból egy év alatt 99 gyermek tetőtől talpig tisztességesen fölruházassék, oda a tisztelt olvasó képzeletére bízom, hogy mennyi rongy kell; már pedig a gazdák hitelesen kimutatták, hogy ez csakugyan 99, szóval kilenczvenkilencz gyermek esett meg egy év alatt, — a rongyos egylet jó voltából. — Nos tisztelt közönség, mered-e tagadni, hogy ez a határtalan nagy határ rongy töled származik? Vagy talán szeretnéd ráfogni az egylet tisztá karára? Hóhó! Annak én is tagja vagyok; tudom én, hogy mi telik tőlünk. Mert hiszen egy pár rongyos egyetmés nem mondom hogy ne akada nálunk, de bankó, arról biztosítok mindenkit, hogy nem igen; én pedig úgy tudom, hogy

rongyos egy pár száz forint is folyt be. Nos tisztelt közönség, reményilem, megadod magadat.

De folytassuk a közgyűlést! A gazdák jelentése egyletünk fölírágzásáért dobogó szívvel úgy fölmelegítetté, vagy talán meg jobban, — mint az egyleti ruha a didergő gyermeket. Még az sem volt képes bennünket lehűteni, hogy a pénztáros penztári maradványképen 8 fti deficitet constatált, sőt inkább ezt úgy vettük, mint annak jelét, hogy egyletünk korszerű és nemzeti.

Ebben a boldog érzésben azután hozzá fogtunk a választásokhoz. A kik jelen voltak, megválasztottuk egymást közzakkal. Mint-hogy pedig nem voltunk annyian, hogy a tisztikar és választmány kitellett volna, mind-együnk meg, — szem előtt tartva az egyletnek a felebaráti szereteten alapuló bened-letét, egy jó barátját, egy ellenséget be- választottuk és így csakugyan teljes lett a névsor. — (A tisztelt szerkesztő úrnak zárjel között titokban megsugom, hogy az az ellenség-beválasztás nem volt tiszta bibliai felebaráti szeretet, nem ám; volt abban egy kis malitia is. Az ember szeret az ellenség- gél, néha-néha egyet rontani, ha mindjárt csak szóval is, de parajos világot élünk am. A mi manipulációnk folytán legalább egy-egy ellenségünköt párbaj veszedelme nélkül elmondhatjuk: „O az a rongyos!” Mert ha fulebe jut, hamar utánna teszszük: „egy- leti ez es ez,” és vége a párbajnak.)

Vége a párbajnak, és a választásokkal vége volt a közgyűlésnek is.

Közgyűlés után az ujjonnan megválasztott elnök meghitta az egész közgyűlést Kleinhöz egy pohár sörré. Ha a tisztelt közönség jelen lett volna, tudná, hogy ki az elnök, és ezen tényből biztos következtetést vonhatna az ott uralkodott öröm fokára és a jelenvotak számára. Mivel azonban nem volt ott, most már magának tulajdonítsa, ha ez iránt bizonytalanságban marad; mert én ugyan többet egy szót sem mondok. — z.

Főlhívás a községek előjáróhoz.

A torontálmegyei háziipar-egyesület feladata oda hatni, hogy az országos kiállítás- tison meggyénk háziipara nemcsak fel- tünést keltsen, hanem az egyes háziiparral foglalkozó telepeknek anyagi előnyököt is teremjen.

Számos községe van megyénknek, hol az asszonyok szőnyeget és fínom vásznat készítenek, arany-, selyem- és fehérimzéssel foglalkoznak, hol a férfi lakosság egy része kasok, kosarak s más gyékényfélék fonásával hasznosítja különben üres idejét.

Ily községekben az előjáróság van hivatala a népet a kiállításra ösztönözni; felvilágosító szavára a nép be fogja látni, hogy készítményeinek kiállítását a község érdeke s így az egységek érdeke is követeli. Remu- tathatunk azon szép sikerre, melyet az 1881-ben tartott nőparkiállításban részvétel községek érték el, a mikor is Mellencze, Kuman, Karlova, Fányova, Udin, Tarras, Aradca és Szerb-Ellemér községek között az elarusított tárgyak után mintegy 2800 fti lett megosztva. Hasonlóan nem csekélyenő anyagi hasznot hozott a részvevőknek a múlt évi nagy- kikindai és újvidéki kiállítás.

Kérjük tehát a községek előjáróit, hogy a községekben a kiállítás ügyét vezetni, a népet azirant buzdítani, a tárgyakat fölük átvenni, s azokat hozzánk beküldeni szíves- kedjenek.

Ezen követelményeknek való tájékoz- tatóul a következőket közöljük:

1. A tárgyakat az egyesület elnökségé- hez (Nagy-Becskerek) f. évi február 15-ig be kell küldeni.

2. A kiállításról a tárgyak f. évi október végével küldetnek vissza.

3. A kiállításra eladott tárgyak árát a kiállítás befejeztével a torontálmegyei házi- ipar-egyesület a község előjáróságának az il- lető kiállítások kezéhez való juttatás végett megküldi.

4. Az el nem kelt tárgyakat a kiállítás végével a torontálmegyei háziipar-egyesület az illető község előjáróságának visszaküldi.

5. A tárgyakat Nagy-Becskerekre és in- nen vissza az illető községek fuvaroztatják.

6. A tárgyakért térjárt és azoknak Buda- pestre és vissza Nagy-Becskerekre való száll- tásáért díjat sem a község sem a kiállító nem fizet.

7. A tárgyakról három jegyzék állítandó ki. E jegyzék rovatai: folyó és darabszám, a tárgy megnevezése, a kiállítás neve, ára, vagy ha nem eladó: értéke, végre jegyzet. A jegy- zékek egyike felküldetik a kiállításra, másik a torontálmegyei háziipar-egyesületnél őriz- tetik meg, harmadika pedig, a háziipar-egye- sület elnöksége által a jegyzékben foglalt tár- gyak átvételét igazoló aláírással ellátva a köz- ségek előjáróságának visszaküldetik.

8. Minden egyes tárgyra azon folyószám irandó, mely alatt a jegyzékben be van ik- latva. (Ez legcélszerűbben vagy badogle- mezre vert, vagy vászonra tintával irt szám- jegyekkel eszközölhető; a badoglemezre ályu- kasztva zsinaggal a tárgyhoz kötendő, vagy a vászondarabot a tárgyra rá kell varratni.)

A községek előjáróságának ügybuzgal- mába ajánlja az ügyet, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy szíves közreműködésük érdemleges sikerre fog vezetni.

Kelt N.-Becskerekben, 1885. évi jan. 21-én.

A torontálmegyei háziipar-egyesület elnöksége.

Előkiállítás.

Az országos kiállításra küldendő nagybecskereki tárgyakból f. évi március 1-ől 7-ig a városok nagy termében előkiállítás fog tartani, melyre a melyen tisztelt közönség ezennel meghívatik.

Allandó beletijegy 1 frt, belépti díj 10 kr.
Kiállítók: Thomasz Fülöp (Lazarföld) uri és parasztfogatokra való löszerszámokkal; Thomasz György 1 hintóval és 1 parasztkocsival, 10 db szegnelküli patkóval; Bencze Antal két szoba berendezéssel; Popovits János 2 db óriás templomi diszgyertyával; Wittner Miklós 1 hektoliteres hordó, 1 bortölcsér és könyvszerkezzel; Krucsay Karoly háztartási kezekötő-munkakkal; Breckska Marton 1 homokfutó kocsival és 1 faetonnal; Tósty Tósa szürszabó munkakkal; Radicsév Obrád szürszabó munkakkal; Lestyánszky István könyvszerkezzel és faladával; Hóttan Lajos collectív keztűs munkakkal; Pános Karoly 1 elnöki székekkel és 1 játékasztallal; Homa Kálmán 4 pár függöny-tartóval; Eckstein Adolf különféle szattyánokkal; Bonyhádi István késműves collectívval; Schlagetter Jakab fésűs collectívval; Tallián Béla disz-kulcsokkal; Tolveth János bádogos munkakkal; Büchler Antal (Zichyfalva) lombfűrészeti munkakkal; Trillis Ágoston cipész munkakkal; Jokly Szigmond nyomdászati cikkekkel; a városi kórház tervrajzzal és statisztikai munkakkal; Finkelstein Adolf eczet eszenciával; Kötésent Ferenc kéménycső pumpoló készülékkel; Eisenstädter Ignácz aradhegyaljai borokkal; a nagybecskereki szövőtanműhely szövetekkel; a torontálmezei háziiparegyesület háziipari cikkekkel; — összesen 27 kiállítás.

A nagybecskereki takarékos és előlegegyelet.

A nagybecskereki takarékos és előlegegyelet f. hó 25-én tartotta rendes évi közgyűlést. Ezenkint szoktuk röviden regisztrálni, ha nem is a közgyűlés lefolyását, legalább az üzleti eredményeket, amelyek évről-évre tanuskodnak e pénzintézet szoliditására, tapasztalatos ügykezeléséről. A számkönyv is megvan a maguk költészetére és amilyen üdítőn, szonigton hat az idegek Berangernek egy-egy verse, épolymelkedett hangulatot ébreszt a részvényes kebelében, ha akciája 10—12% osztalekhoz. Ritkán esik meg azonban, különösen a vidéki pénzintézetek életében, hogy az érzelmei hűrjai pendülnek meg; többnyire chablonszerű jelenések töltik be a napirendet — természetesen ott, a hol rend van; — és a bizalom-nyilvánításoknak stereotip hangjai szoktak a jegyzőkönyvekben megörökösíteni. Nem így a nevezett intézet idei közgyűlése.

Az impulzust a „Függetlenség” szemétdombjára hordott ama famózus, vagy inkább infamózus nagybecskereki level adta meg, melyet egy utokban maradni akaró óriás irályi jártasságának zsongejű talált föl a botrányok után lesve-leső közönségnek. A szenzáció azonban, melyet ama level városunkban minden tisztességes ember szívében előidézett, nem hagyott hatra a rágalmazott személynékcsebecsületeire iránt a legparányibb kételkedést sem; hanem alkalmat adott az iranta taplalt rendíthetetlen bizalom tettezzseru nyilvánítására; nem elégteltel szándékozott e tunteles adni Franz J. vezérigazgatóknak, hanem mintegy manifestálni azt, hogy a közönség jónak részét a suba alatt káromkodó árkaosok kacsái nem képesek tévútra vezetni és megfélemlíteni; és másrészt rámutatott ama tunteles a hazugságaiban találekony levelezőnek tomporára azt a bélyegyet, amely a jarlatokban nem fordul ugyan elő, de mégis óva inti a közönséget „saját jölete érdekében”, hogy tartozkodjék a — farizeusoktól.

Az intézeti közgyűlésnek kimagasló pontját képezte ama beszéd, melyet Weisz Manó ügyvéd mondott s amelyet egész terjedelmében közlünk. A beszéd ekképp hangzik:

Melyen tisztelt közgyűlés!

Az absolutorium kérdésének megoldásával kapcsolatban, engedjék meg, hogy kissé visszapillantak a „Függetlenség” hasábjain f. hó 10-én megjelent, több fővárosi hírlap által átvett, s az érdeklőt kőrökre minden esetben kínos benyomást tevő enunziatióra. Abban egy — a névtelenség kényelmén koponyéba burkolt egyéniség, majdnem ujjal mutat intézetünk derek vezérigazgatójára, (jóllehet meg nem nevezi azt) s a többiek között városunkban szerte uralgó lázas ingerrőltségről, 100 000 frtot meghaladó kieresztéskelt hitelről, kiállításba helyezett bukásról, sikkasztásról, öngyilkosságról s több e féle — előttünk ismeretlen — badarságról beszél, melyek alól azonban minden beavatott N.-Beckerek városi polgár az ördögös lólabát azonnal kilátja.

Uraim! Midőn városunk legelső, legszavahibetőbb és legbizalomra méltóbb polgáraitól összeállított felügyelő bizottságunk, úgy hírlapilag közlétt, mint ez uttal felolvasott jelentésében, azon morális és vagyoni felelősséggel járó nyilatkozatot terjeszti elének: hogy az intézet könyveit és összes bármilyen nevezendő értékeit, még csak a legközelebb mult napokban szigorúan megvizsgálta, azokat mindenképpen a legnagyobb rendben találta, továbbá, hogy a kimutatott és felosztás alákerülő 24.000 frt tiszta nyeresémeny, teljesen reális alapon nyugszik, végül midőn előttünk tudva lévő

dolog, hogy intézetünk vezérigazgatója, az általa vezetett intézetnél éppen semmi hitelt nem vett igénybe, — kétségkívülnek tekintem, hogy ezen alapot felügyelő bizottsági jelentés felel meg a való tényeknek, nem pedig az említett — légből kapott — enunziatiót.

Ezen okból, igazságérzetem sugallatára hallgatva, nem fojthatom el lelki felháborodásomat, s nem mulaszthatom el megbotránykozásomnak kifejezést adni azon határtalan könnyelműség, páratlan lelkiismeretlenség, sőt rosszakarat fölött, mellyel az Anonimus nem átalotta 2000 drb részvény tulajdonosainak, számtalan belevő és intézeti hitelezőnek nyugalmát — bárha egy pillanatra is — felkorbácsolni, s érdekeit kockára tenni, továbbá mellyel a becsületében, tehát legdrágább kincsében alaptalanul megátmodott vezérigazgatónkat a posvány mélyébe meríteni — szerencsére hasztalanul — törekedett, végül mellyel nevezett lap szerkesztője — minden bővebb meggyőződés szerzése és minden mérlegelés nélkül — egy ily országra szóló kacsát a szelnek bocsájtan merészkedett.

Ezeknél fogva indítványozom, miszerint mondja ki a részvényesek összessége: Hogy intézetünk vezérigazgatójának J. L. Franznak feltétlen bizalmat — az egész igazgatóságunk, eredménydus működéséért, köszönetet szavaz, és a most kért absolutoriumot úgy az igazgatóságunk mint a felügyelő bizottságunk minden fenntartás nélkül feltétlenül s szívesen megadjja.

E beszéd természetesen nem tévesztette el hatását. Ami máskor üzletszerű ridegséggel szavaztatott meg, azt most lendületes ünnepieséggel mondotta ki a közgyűlés: osztatlan bizalmat szavazott a vezérigazgatóknak, Franz J. urnak s köszönetet az igazgatóságunknak!

Ezenlé késebb czáfolata nem lehetett a „Függetlenség” levelének!

Mi is örömmel csatlakozunk ama bizalomnyilvánításhoz és kívánunk mentől több oly derek vezérigazgatót a pénzintézetek élére, amilyen Franz J. ur!

Jegyzőkönyv.

Felvetétt 1884. évi december hó 28-án Nagy-Beckerekben a torontálmezei községi és körjegyzők együletének rendkívüli közgyűlésében.

(Vége.)

IV. A közgyűlés Vágó Ferenc központi együleti főjegyzőnek indítványát helyes indokainál fogva egyhangulag elfogadja s elfogadás végett a központi együletnek ajánlani elhatározza.

V. Targyaltatt Kacsob Pal, mint a somogy megyei jegyzői egyület küldöttje által a központi együletnek beadott s véleményezés végett kiadott azon indítványa, miszerint kérelmeztessek, a magas kormányal a ló és marhaslevél őrlepek egybevonása és bélyegjegyes szelvényzetek alakjában kiadása.

Mután az indítvány nemcsak czélszerűséget, hanem a már amugy is labra kapott burokratikus áramlat közepett jótékonyan ható egyszerűséget is czelba vesz: a közgyűlés azt egyhangulag elfogadja s a választmány javaslata alapján a központi együletnek parolólalag felkudeni határozza.

VI. Ugyancsak a somogy megyei jegyzői együletnek, központilag véleményezés végett kiadott azon indítványa, hogy a jegyzői hivatalos pecsétek az egész ország területén kötelezőleg egyenlő nagyság és alakban, közepén az ország czimerével, készítessek és hasznaltassanak.

Mután a jelenleg érvényben lévő községi törvény a községi jegyzőt, mint az előjáróság egyik tagját, s nem mint attól elkülönített, avagy elkülöníthető hivatalnokot minősíti,

minthogy a községi törvény módosítására irányzott együleti működésünk s illetve országos együletünk működése által elfogadott emlékirat is hasonló szellemben ugyanazon álláspontot foglalja el, minthogy továbbá az országban sok oly község lehet és tényleg van is, mely nevezetes történelmi múltjánál fogva jó és balsorsa emlékét symbolicus alakban örökítette meg hivatalos pecséjében, mely magában véve is hazai heraldikai szempontból oléggé figyelemre méltó, s mivel végre az indítvány oly természetű, mely csak törvényhozási uton rendezhető, a törvényhozó testület munkásságát pedig sokkal imminensebb természetű ügyek veszik igénybe:

ezenkél fogva a közgyűlés ezen indítványt mellőzi s a központi együletnek nem ajánlhatja.

VII. Targyaltatt a tornamegyei jegyzői együletnek azon, a központi egyület által véleményezés végett kiadott indítványa, miszerint intézetessék felirat a magas kormányhoz a közmunkágynek alkotmányos alapon, a mai kor kívánalmainak és oly iránybani rendezése iránt, hogy a községi jegyzők hivatalos kötelezők teljesítésére használandó lovaik, mint a lelkészek, tanítók és állami hivatalnokok ez idő szerint a közmunka teljesítés avagy megváltás terhe alól mentessenek fel.

Az indítványaunk a községi jegyzők lovai mentességére vonatkozó részét, melyet a közgyűlés sem jogosnak, de önzesség gyanuja nélkül méltányosnak sem tart, elvetelni határozza; mert hivatalos utazásokra a községek lévén kötelesek fuvert állítani, a jegyzők lovai épp úgy, mint más lovak közmunkakötelesek.

Hogy az országos közmunka gy valoban korszerű megoldást igényel, erről nemcsak a községi jegyzőknek érlelődött meg a közvetlenség alapoló meggyőződés: hanem a napi sajtó is ezen ügyet a sürgősen megoldandó tárgyak közé sorozta; s mivel ezen ügy az országgyűlésnek munka-programjába felvéve nincs: annál fogva a közgyűlés a központi egyület felkérni határozza, miként intézetessék fel kérelem a magas kormányhoz, annak törvényhozási utoni szabályozása iránt.

VIII. Suciu Janos együleti főjegyző fel-
szóllalása alapján,

a közgyűlés Schiller Lipót együleti elnöknek, ki ifj. Kocsis Ferenc egresi jegyzőségének a „Torontál” című lapban közléttét s valamint a megyebeli jegyzői kar, — különösen pedig a jegyzői egyület ellen intézett s erőellen támadásokkal tett hírlapi cikkkére oly férfias, tárgyilagos és méltóságos hangon válaszolt s ezáltal a kar és az egyület méltóságát s nyombusát megóvni készkedett: harsogó éljenek között meggyőzőkönyvi köszönetet szavazott.

IX. Schiller Lipót együleti elnök az együleti főjegyző által pártolt indítványa s Gaal József választmányi tag közölettel észrevételei alapján,

a közgyűlés a legközelebbi rendes közgyűlés megválasztási idejét május havára, s megválasztási helyét Pancsova városában tölzi ki.

X. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére felkérletnek Gaal József és Hollstein Ede választmányi tag urak.

Melyek után a gyűlés befejeztetvén, a jegyzőkönyv lezárattott.

Kelt mint fent.

Suciu Janos s. k. Schiller Lipót s. k.
együleti főjegyző. együleti elnök.

Hitelesítették:

Gaal József s. k.
Hollstein Ede s. k.
együleti és választmányi tagok.

Huszár Adolf †.

Szül. 1843. Meghalt 1885. január 21.

Hazánkat ismét nagy gyász érte, Huszár Adolf, nagy szobrászunk hirtelen halálával. Mielőtt nagy művét a Deák-szobrot befejezte volna, élete pályafutását fejezte be váratlanul. Az Eötvös-szobor és Petőfiszobor genialis megteremtőjének szíve nem ver többé, mesteri keze megszünt alakítani műveket, melyek büszkeségünket képeztek volna. Halála annál érzékenyebb veszteség, mert éppen a szobrászat terén vagyunk még legszegényebbek nagy alkotások tekintetében. Legyen áldott emlékezte — s a Gondviselés kegyelme adjon nekünk oly férfit, ki örökségét átvehesse, ki méltó utóda legyen!

HIRHARANG.

* **Halálozás.** Babics Józsefet, közéletünk e jeles és tevékeny tagját atyja halálában a pótolhatatlan veszteség fájdalma érte. Édes atyja Babics István hites ügyvéd, egri erseki uradalmi jogigazgató, az egri ügyvédi kamara és heves megyei takarékpénztár elnöke stb. f. évi január 21-én elhunyt Egerben, élete 73. évében. Az érdemekben gazdag férfi emlékezetén lebegjen áldás — a sújtott sziveket vigasztalja meg a nemes részvét!

* **Torontálmezei területén lévő nem magyar ajku tanítók jutalmazása.** A Torontálmezei területén lévő nem magyarajku tanítók jutalmazására elrendelt gyujtes 157 frt 63 krt eredményezvén, ezen összeg a törvényhatósági bizottságunk 1884. évi szeptember hó 22-iki közgyűlésén 300 frtra kiegészítetett, s a fentjelzett czélra leendő felhasználása végett átadott a közgazgatási bizottságunk, melynek f. hó 19-én tartott ülésében elhatározottat, hogy fenti összegből 50 drb arany beszeresztetik, s ez 10 nem magyarajku, a magyar nyelv tanítása körül a legtöbb eredményt mutatott tanító illetve tanítónő között egyenlően lesz elosztandó. E jutalomban részesülnek a következők: Keszler István, n.-sz.-miklósi r. kath., Hopfer Emilia, alibunári állami tanítónő, Moldován Maria, bánat-ujfalvi roman tanítónő, Riesz Mátys, párdányi róm. kath. hitfelekezeti tanító, Gyurin Lyubomir, czeprejai közs. szerb tanító, Belily Mladen, franoyvai gör. kel. hitfelekezeti tanító, Dobos Péter, bánlakai. kel. hitfelekezeti roman tanító, Theroián Romulus, petrovoszellői roman tanító, Hunyár Janos, márienfeldi közs. német tanító, Hunyár trievics Janos, bresztováci közs. szerb tanító.

* **Casnótló közgyűlés.** A helybeli casnótló-társulat folyó évi február hó 2-án azaz hétfőn d. e. 10 órakor a casnótló nagy termében tartja rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozatalt: 1. Pénztárnoki jelentés az 1884. évi állapotról. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése s annak alapján a felmentvény megadása. 3. Tisztújítás. 4. A választmány megválasztása. 5. Az 1885. évi költségvetés megállapítása. 6. Netaláni indítványok az alapszabályok 12. §-a 7. pontja értelmében.

* **Farsang.** Lövészeink febr. 7-én rendezik ez ideni báljukat, melyre nagyban folynak az előkészületek; meg fogják mulatni, hogy nemcsak lőni, hanem szórakoztatni és táncolni is tudnak. Tánckedvelő hölgyeinket figyelmeztetjük a lövészek e szép és dicséretre méltó szándékára. — Szintoly szépnek ígérkezik a tüzoltók bálja, melyet az ideni farsang utolsó napján, febr. 14-én, rendeznek mint zárkörű bált Eisenstädter Hugo elnöklete alatt; a meghívók néhány nap mulva küldetnek

szét; tüzoltóink ép oly szándéktól vezéreltetnek, mint a lövészek, és legszebb feladatuknak fogják tekinteni, a hölgyek táncszomszját (a tüzet nem) oltani.

* **A charge-bál** január 31-én fog megtartani. Ha egy rövid visszapillantást vetünk a mult években rendezett hason című és czelu táncvigalmakra, biztosan elmondhatjuk, hogy e bálók berendezés, kedélyesség és látogatottság tekintetében valamennyi többi bálókat felülmulják. Nyugodtan ajánlhatjuk tehát ez ideit is, a mulatni vágyó közönség figyelmébe.

* **Köszönetnyilvánítás.** A nagybecskereki jótékony nőegylet f. hó 20-án saját pénztára javára rendezett bál alkalmából az egyület czéljaira felülfizettek: Thurn-Taxis Egon herceg ur ó föméltósága 15 frtot, Balás Maria urnó, Dr. Demkó Pal s Steingaszner Ernő és Franz J. L. urak egyenként 5 frtot, Vecsey Eleonóra urnó, Eisenstädter J. L., Menczer Lipót és Steinitzer Géza urak egyenként 3 frtot, Deutsch, Eisenstädter Hugó és Reitter Oszkár urak egyenként 2 frtot, Dr. Mangold Samu, Steingaszner Imre és Weisz Manó urak egyenként 1 frt 50 krt, Dudás kir. honvédőrnagy, Demkó Ferenc, Eisenstädter Béla, Loga Szilárd, Heinrich Ferenc, Maleniczka M., Szavits Ivan, ifj. Vecsey István és Wittschow Rezső urak egyenként 50 krt és N. N. 10 krt, kiknek nagylelkü adományaikért, nemkülönben a hálbizottság tisztelt tagjainak az egyület magasztos czéljainak előmozdítása érdekében kifejtett nemes ügybuzgalmukért ez uton forró köszönetét nyilvánítja. Nagy-Beckerek, 1885. évi január hó 27-én. A nagybecskereki jótékony nőegylet elnöksége.

* **A kiseddóvoda** f. évi február hó 3-án fog ismét megnyitni, miről az érdekelte szülők és gondnokokat ezennel értesítjük.

* **Diamant Fülöp** tanár ur, kinek városunkban a magyarosodás érdekében kifejtett tevékenysége az újabb ivadéknál kedvező elismerésben részesült, ismét visszaköltözik hozzánk. Egyelőre magántanítással fog foglalkozni, és Mangold könyvkereskedő ur szíveségből elfogad előjegyzéseket tanórákra. — Örövendünk Diamant ur idejövetelét, mert hazafias irányban működött mindig a közmevelődés terén, melyet már február elején ismét kezdeményezni fog.

* **A Gazdasági Mérnök** című mezőgazdasági és műszaki közlöny, mely már kilenczedik évfolyamát éli, ez évben is szokott gazdag és tanulságos tartalmával, gyakorlati irányu magvas szak cikkekkel járul hozzá gazdasági viszonyaink fejlesztéséhez. Ez évben 3. száma jelent már meg, melyek tartalmából kiemeljük a következőket: A cukor válság alkalmából. Gondá Bélától. A szeszgyártás köréből. A legújabb haladás a trieurgyártás terén. Budapest csatornázása. Tiszavölgyi artéri hitelintézet. A gőzmozgony kezeléséről. Kötöz Páltól. Uvegház. A vízjogi törvényjavaslat. A vízhasznosítás az új vízjogi törvényjavaslatban. Mész, csemment és vakolat stb. A lap érdekes tartalmát kiegészítik a találmányok, hasznos tudnivalók, kérdések és felvilágosítások, vegyes közlemények és a vállalatok állandó és gazdag rovata. A Gazdasági Mérnök előfizetési ára egész évre 10 frt; a Kiállítási Értesítővel (20 frt helyett) 12 frt. — A Kiállítási Értesítő című díszes kiállítású és szakavataltan szerkesztett képes lapra felhívjuk mindazok figyelmét, a kik az évi budapesti országos kiállítás iránt érdeklődnek. A kiállítási Értesítő, mint e nagy nemzetközi verseny hivatalos közlönye a leghitelesebb tudósításokat, ismertetéseket stb. közöl e kiállításról. Előfizetési ára egész évre 10 frt, a Gazdasági Mérnökkel együtt (20 frt helyett csak) 12 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Csillag-utca 8. sz. a.

Torontálmezei közigazgatási bizottságának

1885. évi január hó 19-én és folytatólag N.-Beckerek városában tartott rendes havi üléséből.

Elnököl főispán úr ó méltósága meleg szavakkal üdvözölvén ezen évben először egybegyűlt közigazgatási bizottsági tagokat s miután bemutatta az 1884. évi november hó 5. és több napon át tartott törvényhatósági közgyűlésnek 1241. sz. határozatát, mely szerint közigazgatási bizottságba Kovács Ágoston, Babits József, herceg Thurn Taxis Egon, Trifunác Mladen és Vinczei Izsó választattak meg, a közigazgatási bizottságot az 1885. évre megalakítottának nyilvánítván, az ülést megnyitja.

Ezt követi főispán úr ó méltóságának a szakbizottságnak megalakítása valamint a megyei pótadó egyenlőnkénti kivételére ellen esetleg beadandó felszólalások elbírálására szükséges 4 tagu küldöttségnek megválasztása iránti indítványa, mely elfogattván, ehhez képest megválasztattak:

1) A főgyelmi választmányba rendes tagokul: Kovács Ágoston, kir. tanácsos, Vecsey István, Steinbach Antal, kir. tanácsos, Enyedy Albert, főmérnök; pótagokul pedig: Dániel János, kir. tanácsos és Wächter Henrik, kir. adófelügyelő.

2) A gyámügyi küldöttségbe: rendes tagokul: Dániel János és Kovács Ágoston, kir. tanácsosok; pótagul: Urban Andor. Főispán úr részéről kinevezettek: rendes tagokul: Vecsey István és Papp Simon; pótagul: Dr. Demkó Pál.

3) Az erdőszeti albizottságba: rendes tagokul: Papp Simon elnöklete alatt Kulifay Lajos, h. elnök és Kis Ellemér; pótagul: Vattay Miklós.

4) Erdei kihágási bizottságba: rendes tagokul: Dániel János, kir. tanácsos, Dr. Demkó Pál, Csávossy Ignác, Papp Simon; pótagokul: Hertelendy Gyula, Vecsey István, a pancsovai kir. erdősz. és Urban Andor.

5) A börtön vizsgáló küldöttségbe:

a) Nagy-Beckerek: Herczeg Thurn Taxis Egon elnöklete alatt, Papp Simon, Vecsey István, Dr. Demkó

Pál, Enyedy Albert kir. főmérnök és Dr. Plechl Szilárd megyei főorvos.

b) Nagy-Kikinda: Hertelendy Gyula elnöklété alatt Vinczevidi Izó, Trifunac Mladen, Babits József, Urban Andor, és Petrovits János m. tb. főorvos.

c) Bilit-Zsombolya: Babits József.

d) Nagy-Szent-Miklós: Rónay Jenő főjegyző.

e) Módos: Kovács Ágoston.

f) T-Kanizsa: Tallian Béla alispán.

g) Antalfalva-Perlasz: Wächter Henrik királyi adófelügyelő.

h) Alibunar-Ujfalu: Enyedy Albert kir. főmérnök.

i) T-Bese: Urban Andor.

6) A megyei pótadó egyenkénti kivétele körül tamadható felelősségre elbírástára hivatott köldöttségbe. Rendes tagokul: Herczeg Thurn Taxis Egon, Dániel János kir. tanácsos, Babits József és Vinczevidi Izó; póttagokul: Poroszkay Béla m. főjegyző és Wächter Henrik kir. adófelügyelő.

7) A községi bizottságba: Enyedy Albert királyi főmérnök, Napholz Ágoston építész és Steiner Miklós gyógyszerész jelöltettek ki. — Miről megyénk alispánja

s a megválasztott szakbizottsági tagok kivonatlag értesítetteti rendeltetnek.

Ezek után következett a gyűlés rendes napirendje:

I. Adóügyek.

Szerb-N.-Szent-Miklós község behajthatlan adó hátralék leírásai ügyében. — Összesen 620 frt 20 1/2 kr. adóhátralék leiratik és erről az összes ügyiratok kiadása mellett a leírás foganatosítása végett a kir. adófelügyelő értesítettik.

Dolláz község behajthatlan adóhátralék leírásai ügyében. — 125 frt 36 1/2 kr. leiratik és erről az adófelügyelő értesítettik.

Zsigmondfalva község behajthatlan adóhátralék leírásai ügyében. — 50 frt adóhátralék leiratik és erről az adófelügyelő értesítettik.

Laazarföld község behajthatlan adóhátralék leírásai ügyében. — 97 frt adóhátralék leiratik és erről az adófelügyelő értesítettik.

Nagy-Margitta község behajthatlan adóhátralék leírásai ügyében. — 8367 frt 25 1/4 kr. leírása iránt s n. m. kir. pénzügyminiszteriumhoz felterjesztés intéztek.

Ózveggy Ámbrozy Károlina n.-beeskerei lakosnó

házadó helyesbítése tárgyában. — Felelőssé mint elkészített hivatalból elutasították. — Miről az érdekelt fél a városi tanácsos utján értesítettik.

Kren Mátyas n.-beeskerei lakos adóleírása tárgyában. — Mint elkészített felelőssé hivatalból elutasították.

Ózveggy Kosnyák Gyokáné n.-beeskerei lakosnó adóleírásai ügyében. — Mint elkészített felelőssé elutasították.

Ózveggy Lukits Julianna n.-beeskerei lakosnó házadóleírás tárgyában. — Mint elkészített elutasították.

Popovits Lyubicza n.-beeskerei lakosnó házadóleírás tárgyában. — A felelőssének az 1883. évre vonatkozó részével mint elkészített elutasították, 1884. évre pedig 6 frt leiratik.

Wiesner József zichfalvi lakos hadmentességi díj visszafizetése tárgyában. — Elutasították és erről a fél az előjáróság utján értesítettik.

Kunda József ó-bókai lakos hadmentességi díj helyesbítése tárgyában. — Elutasították és erről értesítettik.

Radojcsin Milán beodrai lakos hadmentességi díj

helyesbítése tárgyában. — Elutasították és erről a fél értesítetteti rendeltetnek.

Mixich Adám horv.-neuzinai lakos dologi végrehajtás ügyében. — A dologi végrehajtás elrendeltek és ennek foganatosítására a megyei tisztviselés felkértek.

Anosics János t.-becsei lakos dologi végrehajtás tárgyában. Kiadatk további szabályszerű eljárás végett a tisztviselésnek.

Perits Péter bassahidi lakos illeték egyenérték részlet fizetés tárgyában. — Elutasították, miről a fél a nagy-kikindai szolgabíró utján értesítetteti rendeltetnek.

Urban Andor t.-becsei lakos adó részlet fizetés tárgyában. — A n. m. kir. pénzügyminiszteriumhoz pártoló felterjesztés intéztek.

Czuczits János gör. kel. lelkész a hasonbérbe adott papitelek hasznóbérlét alóli felmentése tárgyában. — Elutasították és erről a fél és az adófelügyelő értesítettik. (Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

VASÚTÜGYEK.

(Szab. osztr.-magy. államvasut-társaság.)

Folyó évi február hó 1-vel a nyugot-n.-osztr.-magyar kötelekben egy új kivételes díjszabás (II. rész, 3. füzet) lép életbe, mely közvetlen díjtételeket tartalmaz mindennemű gabona, hüvelyesek, olajvetemények, malata, örlemények, liszt, korpá stb. szállítására 10.000 kg-évi kocsiakománnyokban.

Ezen új díjszabás által a hannover-magdeburgi, a thüringiai szász-magy. és a magy.-raina-westfali kötelek díjszabásokban és pótlékokban ugyanazon vi-

szonylatokra foglalt díjtételek hatályon kívül helyeztetnek.

Ezen kivételes díjszabás egyes példányai a részleges vasutigazgatóságoknál kaphatók.

Folyó évi február 1-vel a szász-magy. vasuti kötelek díjszabás II. rész 2. füzetéhez az I. pótlék lép életbe, mely mérsékelt díjtételeket tartalmaz a magy. vasutak állomásairól, Gera, Lipese, Plagwitz, Lindenau, Waida, Zeitz stb. német állomásokra való gabona stb. szállítására.

Ezen pótlék egyes példányai az érdekelt vasut igazgatóságoknál kaphatók.

(Német-osztrák-magyar tengeri kikötői forgalom.)

Az 1884. január 1-je óta érvényes német-osztr.-magyar tengeri kikötői kivételes díjszabás III. részéhez folyó évi február hó 1-én a VIII. pótlék lép életbe, mely az 5^b kivételes díjszabás mérsékelt díjtételeit aszalt szilva stb. szállításra tartalmazza.

Ezen pótlék egyes példányai a részleges vasutigazgatóságoknál kaphatók.

(Szab. osztr.-magy. államvasut-társaság.)

A szarvasmarha, juhok és sertéseknek egyrészt Pozsony és másrészt a magyarhoni vasutak állomásai közötti szállítására 1884. év július 20-tól érvényes kivételes díjszabáshoz folyó évi február hó 1-től az I. sz. pótlék lép életbe, melynek tartalmát főleg új állomások felvétele és díjtételek módosítására képezi.

H I R D E T É S E K.

10939. sz. tkvi 1884. (46-1.1)

Arverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy a magy. kir. állami adókinestár mint végrehajtható, Mihajlov, férj. Tyurcsin Zsófia és Tyurcsin Mita, kanaki lakosok vhajtást szenvedtek elleni 717 frt 46 1/2 kr. tőke, ennek 6% kamatai, 25 frt eddigi és a megállapított arverés kérését költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. bíróság területéhez tartozó, Kanak község 145. sz. tkjben A I alatt felvett beltelkes haznak 126. öi. sz. a., továbbá 800 □-önyi szőlőkertnek és 3-9. sorsz. a. negyed urb. telek földnek 1702 frt becsárban való nyilvános elarverezése ezenel elrendeltek és annak foganatosítására a határidő 1885. évi február hó 16. napjának, d. e. 10 órájára, Kanak község hazának hivatalos helyiségében kituzetik.

1. Kikialtási ár a fentebb kitett becsár, a melyen alul is az arverésre kituzott birtokok eladatni fognak.

2. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 170 forintot az arverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.
Modoson, 1884. évi november hó 14. napján.

182. sz. ig. 1884. Hirdetmény. (23-3.3)

A szécsányi hid építést elvezető 1884. évi aug. hó 23-ról 4425. sz. a. hirdetett ajánlati tárgyalás eredménye a legelőssőbb ajánlattevő által meghiusítottan, a nmságu kozmunka és közlekedési m. kir. ministerium 1884. évi decz. hó 29-ről kelt 46393. sz. a. rendelete folytán egy újabb árlejtésnek megtartása rendeltetett el.

Minek folytán Torontálmegyében kebelezett Szécsány községénél a Temes folyón átvezető hidnak újonnan leendő építése, a mindkét parti feljárók és a bal parton egy új országútnak 250 meter hosszban leendő előállítására, valamint a hullámtérben lévő jelenlegi országútnak eltávolítására 1885. évi február hó 1-én, d. e. 10 órákor tartandó zárt ajánlati verseny-tárgyalás hirdetlik.

Miről vállalkozni szándékozók azzal értesítetnek, hogy a 208 meter hosszú új hid egészen fából lesz előállítandó és hogy a kiirt munka csak együttesen adatik ki; az előírányzott összeg 29282 frt 77 kr.; a tervek és egyéb adatok a társulat műszaki osztályánál a szokott hivatalos órákban betekinhetők.

A versenyezni óhajtok felhivatnak 50 kros bélyeggel és 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kituzott nap es időben beadni, mert később érkezettek nem fogadhatnak el.

Temesvárott, 1885. évi január hó 9-én.

Temes-begavölgyi vízszabályozási társulat igazgatósága.

Nádeladás

Rajtaska és Stari-Aradác pusztáján, az aradáci réten, özv. Bobor Rozáliánál. (43-3.1)

Bővebben a csösznél értekezhetni.

20.000 kötet nád,

legjobb minőségű, az ittvárnoki uradalmon (utolsó posta Csösztelek) eladó. (42-3.1)

Bővebb tudósítást ad

A jószágigazgatóság.

Meghívó (39-1.1)

a „Német-szerb-czernyai hitelszövetkezetnek“ f. 1885. évi február hó 8-án, d. u. 2 órákor, a német-czernyai iskola III. tantermében tartandó

I. rendes közgyűlésére.

Tárgy:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt 1883/4. üzleti évről, és a mérleg előterjesztése.
2. A felülvizsgáló bizottság jelentése a mérleg iránt, és a tiszta jovedelem hovaforrdítása iránti előterjesztése.
3. Ez iránti határozás, és a felmentvény megadása az igazgatóság és felülvizsgáló bizottság részére.
4. Felülvizsgáló bizottság választása.
5. Indítványok.

Kelt Német-Czernyán, 1885. január hó 18.

Az igazgatóság.

Hirdetmény. (30-2.2)

A Nagy-Beeskereken székelő „Torontálmegyei takaré- és hitelbank“

f. évi február 1-én, d. e. 9 órákor, saját gyűléstermében tartandja

XVII. rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. részvényesek személyesen, törvényes képviselők, vagy meghatalmazott részvényesek által való megjelenésre oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében szavazati jogukat csak azok gyakorolhatják, a kik nevére az illető részvények legalább 2 héttel a közgyűlés hatarnapja előtt a részvénykönyvben átíratk és kik részvényeiket a szelvényekkel együtt, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál bevény mellett leteték.

Tanácskozási tárgyak:

1. A jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság megválasztása.
 2. Az igazgatóság évi jelentése és a zármérleg előterjesztése.
 3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
 4. A tiszta nyereség hovaforrdítása iránti intézkedés.
 5. Választása:
 - a) egy igazgatósági tagnak 2 évi működési időtartamra.
 - b) a felügyelő bizottságnak 1 évre, és
 - c) a választmány kiegészítésére szükséges tagoknak.
- Nagy-Beeskerek, 1885. január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Valódi

ORVOSI MALAGA-SECT

A klosterneuburgi csász. kir. borkisérleti állomás vegyelemzése szerint

kitünő jó, valódi malaga,

mint kitünő erősítő-szer elerőtlenedett betegek, üdülők, gyermekek stb. számára, a vérszegénység és gyomorgyengeség ellen legkitünőbb hatású. 1/2 és 1/4 eredeti palackokban s törvényesen bejegyzett védjegy alatt a

VIÑADOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK

BÉCS HAMBURG

fr. 2.50 és 1.30 eredeti árak mellett.

Továbbá különféle finom külföldi borok eredeti palackokban és eredeti árak mellett Nagy-Beeskereken Kellner József és Menezer Lipót, gyógyszerész urnaknál.

Legelő bérbeadása.

A bassahidi községi legelő 1885. évre a község háznál 1885. évi január hó 29-ik napján, delelőtt 10 órákor megtartandó nyilvános árverés utján fog berbe adatni.

A kikialtási ár 13.533 frt, a bánatpénz 800 frt, a többi árverési feltételek a község irodájában megtekinthetők. Kelt Bassahidon, 1884. évi december hó 30-án.

(31-2.2) A község előljáráóság.

HÁZ-ELADÁS.

Dimitrievits Milka, férj. Palanacscki, és Dimitrievits Julka eladják, Mellenczén, a tóutczaban fekvő hazukat szabad kézből. — Ugyanaz all 3 szobából és egy patikai helyiségből, nemkülönbön egy melléképületből, 2 szoba, kut és 800 □-ol udvari térségből.

Venni szandékozók forduljanak a tulajdonosokhoz Perlaszra. (45-2.1)

Értesítés.

Van szerencsem alábbi árjegyzéket kiválóbb fogyasztási cikkeknek a t. cz. község becses figyelmébe ajánlani.

A nálam való közvetlen megrendelésnek haszna annyira szembetünő, hogy vidéken lakó egyének érdekében alland, legjobb hírnévnek örvendező szállítási üzletemet igénybe venni, s legyen az előtelek, avagy szokatlanság mi valakit eddigi megrendeléseiktől tartóztatá, az egyszeri kísérlet elegendő leendő érdekeiről meggyőzni.

Vevőim mindazon előnyökben részesülnek, melyek a közvetlen forrásból való vétellel jarnak, s jó arut olcsó árak mellett nyernek.

Az olcsó csomagszállítás, mely szerint 5 kilós csomag az ország minden tájékára csak 30 kr., a szigoru tisztesség elve valamint azon körülmény is, hogy minden fogyasztási cikkek bármint mennyiségben is szolgálhatok, vállalatomnak már is óriási kiterjedést kölcsönöztek, s egyszerű levelező lap elegendő mindent kényelmes módon, postautalvány vagy utánvétel mellett kézhez nyerni.

Árjegyzék.

Bécsi tormás kolbász naponta friss	1 pár	frt -12
Pesti " " " " " "	1 " "	10
Párizsi " " " " " "	1 kiló	1.10
Brezezeni " " " " " "	1 " "	1.25
Györi füstölt " " " " " "	1 drb	1.10
Kassai vagy Prágai sódar nyers	1 kiló	1.25
" " " " " " " " " " " "	1 " "	2.80
Füstölt marhabús " " " " " "	1 " "	1.85
Marhanyelv füstölt, nyers vagy főzve	1 drb	1.60
Szalámi magyar v. veronai	1 kiló	2.50
Krakói kolbász " " " " " "	1 " "	1.60
Pörkölt szalonna " " " " " "	1 " "	1.25
Rózsa paprika 1/2, 1/4, 1/8, kiló dobozban	1 " "	2.50
Tarhanya " " " " " "	5 " "	3.00
Maccaroni " " " " " "	5 " "	10.00
Gardinette 1 láda " " " " " "	5 " "	2.00
Caviar friss dobozban " " " " " "	1/2 " "	2.00
Ajóna sós genuai " " " " " "	1 " "	2.00
Sardiniai orosz páczolt " " " " " "	1 hordó	2.50
" " " " " " " " " " " "	1 doboz	40
Ementhali walt legünomabb " " " " " "	1 kiló	1.50
Groyi " " " " " " " " " " " "	1 " "	1.00
Gorzonzola " " " " " " " " " " " "	1 " "	1.60
Roquefort " " " " " " " " " " " "	1 " "	3.00
Parmai régi olasz sajt " " " " " "	1 " "	2.20
Imperial valódi " " " " " " " " " " " "	12 darab	2.40

Nagybecsült megrendeléseit várva maradtam

kiváló tisztelettel

PLESCH H.
Budapest.

(400-22.15) Folytatás a mellékletben.

Melléklet a „Torontál” 1885. évi 5-ik számához.

8870. sz. 1884.

(36—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. e. f. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Torontálmegye hatósága végrehajtónak, Szudarszky Áron, frányovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 69 frt 68 kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, egyidejűleg a csatlakozásnak az 1884. évi 7227. sz. a. kelt végzéssel kimondása folytán és az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a első bekezdése alapján korábbi végrehajtások Müller Lajos, tör.-becsei lakosnál 131 frt 35 kr. töké és jár., és Reiter Ignác, szinte tör.-becsei lakosnak 32 frt töké és járul. iránti végrehajtási ügyében is a n.-becskereki kir. tszék, a tör.-becsei kir. bíróság területén lévő, Frányova községben fekvő, a 360. sz. tjkvben A. I. 334. öi sz. a. foglalt házra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi február hó 10-ik napján, d. e. 10 órakor, Frányova községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szab. elismervényt átszolgáltatni. Kelt a n.-becskereki e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1884. évi október hó 22-én tartott ülésében.

11340. sz. tkvi 1884.

(48—1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami adóincstárnak mint végrehajtónak, Radoszav Jova, Nisza, Mita, Pera Ulka végrehajtást szenvedtek elleni 523 frt 73 kr. töké, ennek 6% kamatai, eddigi és 9 frt 50 kr. ezennel megállapított árverés kérés költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. járásbíróság területéhez tartozó, Kanak község 129. sz. tjkvben A. I. a. felvett 51. öi. sz. beltelkes háznak és fél urb. telek felének 1021 frt becsárban, valamint (336-337.) hr. sz. 800/1600 holdnyi szőlőkertnek 208 forint becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1885. évi márczius hó 2-ik napjának, d. e. 10 órájára, e bíróság hivatalos helyiségében kitézetik.

1. Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladatni fognak.
2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 102 frt és 20 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szab. elismervényt átszolgáltatni. Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Módoson 1884. évi november hó 26-án.

10938. sz. tkvi 1884.

(47—1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami adóincstár mint végrehajtónak, Alexics, férj. Miliasev Piada, mint Alexics Pera örökös végrehajtást szenvedett elleni 539 frt 44 kr. töké, ennek 6% kamatai, 20 frt eddigi és a megállapított árverés kérés költség iránti végrehajtási ügyében, a módosi kir. bíróság területéhez tartozó, Kanak község 29. sz. tjkvben A. I. alatt felvett egész urb. telek feléből Alexics, férj. Miliasev Piadát felerészben megillető jutaléknak 921 frt 50 kr. becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1885. évi február hó 17. napjának, d. e. 10 órájára, Kanak községének hivatalos helyiségében kitézetik.

1. Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladatni fognak.
2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 92 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Módoson, 1884. évi november hó 14-én.

10889. sz. tkvi 1884.

(41—1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Zsiros József, módosi lakos végrehajtónak, Hermann férj. Eugler Erzsébetnek mint Eugler József tkvi jogutódja végrehajtást szenvedett elleni 70 frt 50 kr. töké, ennek 1876. évi szept. hó 29. napjától számított 8% kamata, 9 frt 20 kr. eddigi és 10 forintban ezennel megállapított árverés kérés költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. bíróság területéhez tartozó, Zichfalva község 93. sz. tjkvben A. I. a. felvett 12. régi, 136. és 137. új. öi. sz. beltelkes háznak 534 frt 50 kr. becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik és annak foganatosítására a határidő 1885. évi február hó 13-ik napjának, d. e. 10 órájára, Zichfalva községének hivatalos helyiségében kitézetik.

1. Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár, a melyen alul is az árverésre kitézett birtokok eladatni fognak.
2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át, vagyis 54 frtot az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Módoson, 1884. évi november hó 12. napján.

Árverési hirdetmény.

Alólirott, mint a gyéri közbirtokossági malomregale kezelője, ezennel közhírré teszem, miszerint Gyér község 171. sz. tjkvben 2. sor 25. házisz. a. felvett kétjratu száraz malomnak, két malomkerékkel, a malom felszerelvényekből, malomfákból és malomtetőkből álló, vevő által lebontandó alkatrészei, Gyér község előljárásságának közbenjárása mellett, f. évi február hó 19. napján, d. e. 10 órakor, Gyér községében, az említett malomnál megtartandó nyilvános önkéntes árverésen elfognak adatni, mely árveréshez a venni szándékozók oly felhívással hivatnak meg, miszerint az árverésnél a vételárba beszámítandó 10 frtnyi bánatpénzt letenni tartoznak. Gyér, 1885. január hó.

(38—1.1)

Gyertyánffy László.

74. szám köz.

(37—2.1)

Árverési hirdetmény.

Karlova község előljárássága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi legeltetési jog folyó évi február hó 9. napján, d. e. 10 órakor árverés útján bérbe eladatni fog.

A legelői illeték darabonként 4 frt 50 krban állapított meg.

A kikiáltási ár 12.000 frt.

Az árverelni szándékozók felhívattak, hogy fenti napon vagy személyesen, vagy megbízottjai által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlataikat 5% bánatpénzzel ellátva a megelőző nap d. u. 6 óráig benyujtsák.

Az árverési feltételek a község jegyzői irodájában betekintheők.

Kelt Karlován, 1885. január 24-én.

Karlova község előljárássága.

Árverési hirdetmény.

Frányova községi közlegelő f. évi február hó 9-én, d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján egy évre haszonbérbe fog adatni oly megjegyzéssel, hogy a helybeli marhán kívül 800 drb idegen szarvasmarha a közlegelőre felveendő. (44—2.1)

Kikiáltási ár 30.000 frt o. ért.

Többi feltételek alólirottaknál megtekintheők.

Frányován, 1885. évi január hó 25-én.

Az előljárásság.

4320. sz. kig. 1884.

Pályázat.

(40—1.1)

A lemondás folytán üresedésben lévő Szaravolla községi szülésznöi állomásnak választás útján leendő betöltésére a határidő 1885. évi február hó 10-én, d. e. 10 órára, Szaravolla községében kitézetik.

Ezen szülésznöi állomással a látogatási díjakon kívül 90 frtnyi évi fizetés jár.

Felhívattak az ezen állomásra pályázni kívánók, mikép kellőleg felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig nálam benyujtsák.

Kelt Perjámoson, 1885. évi január 11-én.

Nikolits Bogdán,

szolgabíró.